

Štirokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani“.

— List izhaja 20. vsakega meseca. —

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

— Cena inseratom: 1/4 strani D 5.— vključno davek. —

— Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16. —

— Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. —

— Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključí. —

Štev. 3.

V Ljubljani, 20. marca 1928.

Leto XV.

Zvezine objave.

Dne 16. marca 1928 se je ob 10. uri vršila odborova seja Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani v restavracijskih prostorih gospoda Kavčiča.

Navzoči so bili kot odborniki sledeči funkcionarji: Za gostilničarsko zadruo v Ljubljani gg. podnač. Krapeš Fran, odbornik Dachs ter Usenik in Pošgačnik, za ljubljansko okolico podnač. Sušteršič ter Kuhar Avguštin in Kuhar Leopold, Vrhnika nač. Brenčič, Kamnik nač. Cerar, Lukovica nač. Novak, Kranj tajnik Mayr, Železniki Lotrič in Košmelj, Škofja Loka nač. Hafner, Novo mesto nač. Zorc, Vel. Lašče nač. Perko, Litija Borišek, Zagorje nač. Grčar, Mokronog tajnik Herbst, Ribnica nač. Brezgar, Trbovlja Dolinšek, Kočevje nač. Verderber, Lož nač. Žnideršič, Cerknica nač. Zgonc, Laško podnač. Majcen, Sevnica nač. Lamper, Brežice nač. Volčanšek.

Predsednik g. Kavčič otvori ob določeni uri zborovanje s pozdravom na vse navzoče ter povdarja, da je na današnjem dnevnem redu glavna točka otvoritev pričetka delovanja podporne blagajne »Gostilničarske samopomoči« poleg še drugih stanovskih zadev, ter pozove tajnika podati tozadevno poročilo.

G. tajnik poroča o vseh tehničnih predpripravah Samopomoči, ki so z vknjižbo vseh priglasev završene, da lahko inštitucija začne takoj delovati.

Razposlanih je bilo okroglo 5000 okrožnic s pristopnimi izjavami, ter je

z današnjim dnem število priglasev vpisanih 1731. Priglasi pa dohajajo še dnevno in je pričakovati, da bode število članov narastlo v najkrajšem času na 2000. Pravila so odobrena in se lahko z današnjim dnem proglasi inštitucija kot ustanovljena, ter to dejstvo zabeleži v zapisnik. Več prijav, pri katerih se je zdelo, da se zavaruje starčke in žene stare že nad 80 let, morda le z namenom potegniti v najkrajšem času podpore, se za enkrat ne sprejme in sklene dotičnike pozvati na doprinos zdravniškega spričevala, v slučajih pa, koder lastnik obrata ni poleg staršev zavaroval tudi samega sebe, je iste pozvati na priglasev. Popolnoma odklonjeni so bili samo trije slučajji. Kdor bi v 14 dneh po dospelosti opominov na plačilo posmrtnih slučajev prispevka na doposlal in tudi na enkratni zopetni opomin tega ne storil v dveh mesecih, bo iz družbe črtan. Ko bodo dotiskana pravila in spisane sprejemne legitimacije, dobi sleherni član en izvod pravil in člansko legitimacijo. Ker so prijavljeni 4 smrtni slučajji, predno je pričetek delovanja bil razglašen, se sklene vsem izplačati podpore v zneskih, v kakoršnem številu je bilo ob času smrti dotičnika že priglasi članov in vplačanih prispevkov, da se s tem dokaže že takoj v začetku blag namen in prava tovariška kulanca napram članom te blagonosne inštitucije. Stroški vsakokratnega razpošiljanja naročil na vplačilo novih smrtnih slučajev, se bodo zaračunavali strankam, ki dobe izplačane posmrtnine. Določa se tudi, da se v bodoče sprejema le one osebe, ki same dejansko izvršuje

jejo obrt in njih rodbinske člane, nikakor pa ne daljnih sorodnikov brez doprinosa zdravniškega spričevala. Sotrudniki in pomočniki se smejo istotako sprejemati v zavarovanje. Preide se nato k nadaljnim razpravam dnevnega reda in sicer zahtevanje po odpravi pavalnega plačevanja rač. lističev od gostov gostiln in kavarn, za odpravo registra pri prodajanju ali točenju žganih pijač in za preuredbo pravilnika o gostilnah in drugih točilnicah.

Prečitela so se tozadevne resolucije in spomenice, ter soglasno odobrile z naročilom, da se iste odpošljejo pristojni ministrstvu in na druga v poštev prihajajoča mesta. Resolucije priobčujemo na drugem mestu današnjega lista.

Na poročilo, da snuje družba Ljubljanskega velesejma letos v času od 2. do 11. junija tudi prireditve razstave, oziroma izložbe gostilničarske, hotelske in kavarnarske stroke, ki bo obsegala potrebščine tovarniškega in obrtniškega izvora, ki jih potrebuje obrt hotelirske, gostilničarske in kavarniške stroke za izboljšanje teh obratov. S to izložbo bi bila tudi propaganda in obisk naših hotelov, letovišč, zdravilišč in kopališč v zvezi. Velesejmski urad prigovarja na prireditve evropskega kongresa gostilničarstva v Ljubljani. Zborovalci se pozivljajo podati svoje nasvete, v koliko in kako naj se zveza na tem udelejuje. Vsi govorniki so izražali mnenje, da položaj, v katerem se nahaja dandanašnje gostilničarstvo v Sloveniji, vsled katerega mora gostilničarstvo dandanes delati s tako pičlimi dohodki, malo da ne

že skoro brez vsakega zaslužka, ker absorbirajo neznosne davščine, vse mo goče takse, neizmerne najemnine ter nečuvvena konkurenca dohodke tako globoko, da je postalo gostilničarstvo že do skrajnosti apatično, ter v prepričanju, da bo vsako prirejanje pompoz nih kongresov povzročilo le velikansko kopo dela, nenadomestljivih stroškov in pri prej kot ne slabem obisku pa še moralni fiasko, v gospodarstvenem oziru pa v splošnem nikakega posebne ga dobička, ker bo financa še to izko ristila, češ glejte kako pompozne prire ditve delajo gostilničarji, to jim nese milijone, privijmo jih še bolj.

K preuredbi ali odpravi naših notra njih neprilik pa zamoremo doseči uspe hov le z borbo domače notranje skup nosti, ter je bila nato soglasno odklo njena vsaka oficijelna udeležba.

G. Majcen predlaga proti previsoke mu obremenjevanju z dokladami na trošarino od vina, tako od strani občin, kot blastne skupščine, stopiti v stik z organizacijami vinogradnikov in prire diti tozadevno skupni sestanek, na ka terem bi se dogovorila skupna kampa nja za znižanje teh pretiranih doklad, ker je tudi vinogradništvo interesirano na tem, ko konzum vsled podražitve s temi postranskimi dajatvami občutno nazaduje.

G. Herbst priporoča, naj opozarja Zveza vse zadruga, da je nedopustno izdajati neupravičencem potrdila o stro kovni vsposobljenosti, kar se je baje kjer bodi že storilo tja v en dan na pri jateljski način brez resnične dejanske kvalifikacije, kakor je po členu 46 pra vilnika predpisana, kar more povzročiti tudi kaznivost dotičnega zadružnega predstojnika. S tem so bile razprave končane in seja ob pol 14. uri zaklju čena.

Resolucije, sklenjene na zvez. plenarni seji v Ljubljani dne 16. marca 1928.

I.

K izpremembi pravilnika o gostilnah se je sklenilo podati Ministrstvu notra njih zadev v Beogradu naslednjo spo menico:

Glasom časnikarskih poročil je mi nister za notranje zadeve gospod dr. Korošec v seji narodne skupščine dne 5. marca 1928 v svojem ekspoziju izva jal, kako veliko intervencij pride radi gostilničarskih in kavarniških pravic. Radi tega sem prepričan, pravi, da do sedanji pravilnik o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovalnicah ter trgovinah z alkoholom ne odgovarja sedanjim razmeram in da se mora spremeniti.

Pričakovati je tedaj, da pride ta pra vilnik, ki je postavil naš nekdanji red v točilni obrti v mnogih točkah za gostil ničarsko obrt v zelo poslabšani štadij, že v tretje v predelavo in zna kljub pre

uredbi postati zopet le zapisnik nestro kovnjaških študij, in si zaradi tega da nes na plenarni seji Zveze gostilničar skih zadrug v Ljubljani zbrani zastop niki 31 zadrug gostilničarske obrti z nad 3300 člani, dovoljujemo visokemu na slovu predlagati, da se v pravilnik o gostilnah, kavarnah in podobnih točil nica h vnesejo naslednje spremembe, oziroma izpopolnitve, ki so z ozirom na zaščito redne gostilničarske obrti iti v izogib popolnega uničenja iste, pri če mer bi morale trpeti tudi tujskopromet ne razmere, nujno potrebne, ter prosimo, da se vsaj tile minimalni nujni za htevkvi vpoštevajo in uveljavijo.

1.) Določba, da je točenje pijač do voljeno le gostilničarski obrti, kakor je določal čl. 23 srbskega zakona o radnja m, a naj se uvrsti ta določba zopet v ve ljavo. Trgovstva ne identificirati z gos tilničarstvom ali točilno obrtjo. Trgo vec je prodajalec ne pa obrtnik, mu te daj ne sme biti dovoljeno obratovanje, ali kakoršno koli splošno točenje, bodi si tudi kot postransko opravilo k trgo vini.

2.) Podeljevanje pravic za hotelske, gostilničarske, kavarniške in druge to čilne obrti spadaj pod agende politične obrtne oblasti. Finančna oblast imej le pobiranje taks in pristojbin v področju.

3.) Gostilna ali kavarna niso eno in isto, njih obrati so različni, zato je bodi razlikovanje jasno določeno, kakove posamezne pravice se komu podelijo in naj se razločijo po literah, približno ta ko, kakor jih je navajal pri nas v Slo veniji, v Dalmaciji itd. dosedanji obrt ni red.

4.) Pravilnik naj v vseh točkah, kjer je govora o podeljevanju krajevne ali točilnih pravic, dobi dostavek, da je vpoštevati predvsem potrebe prebival stva. To je neobhodno potrebno iz raz loga, ker se podeljevanje pravic za to čenje pijač po sedanji uredbi čl. 82 gro zovito množi in s tem dirigira točenje v take male točilnice, ki vsled manjših režijskih stroškov, koje krijejo že s pro dajanjem stotero drugih predmetov, la hko prodajajo pijače približno 1 Din pri litru ceneje kot redni gostilničar in s tem rednemu gostilničarstvu, ki je obre menjeno z vsemi mogočimi in nemogo čimi davščinami ter velikansko režijo, dela pogubonosno škodo. Radi tega red

ni gostilničar tudi jedil ne more dajati primerno ceneje, ker mu zmanjšani konz um pri pijačah ne krije režij kot nek daj, ko mu na dohodke kuhinje ni bilo treba računati, je bila prehrana radi te ga lahko zdatno cenejša, kar je za sploš nost in tujsko prometne razmere goto vo velike važnosti. Zatorej priporočamo še enkrat, naj se pravilnik izpopolni tu di v tej smeri toliko, da se gostilnic ka kbr tudi drugih točilnic ne sme ustanav ljati, ako ni podana krajevna potreba za prebivalstvo ali tujsko prometne inte rese.

5.) Zadruga in Zveza, osnovane na podlagi obrtnega zakona, morajo dobiti svojo veljavo in pravice nazaj, da sood ločujejo oziroma da se pozivljajo na oddajo mnenja pri prošnjah za krajev no, osebno in točilno pravico s pravica mi rekurza z odložljivo močjo kadar so se pravice podelile proti pravočasno oddanemu mnenju zadrug. V dotične ogledne komisije je pritegniti tudi za stopnika strokovne organizacije. Te do ločbe so zapopadene v paragrafi 18, 20, 116a in 116b pri nas še veljavnega obrt nega reda.

6.) V vseh gostilniško obrtnih in to čilnih zadevah, spremembah, opustih itd. morajo oblastva zadruga ali zveze obveščati (§ 144 obrt. zak.), kakor se smejo tudi te v vseh gostilničarsko obrt nih ali točilnih zadevah v splošnem ali zadevah posameznega članstva obračati pristojbin prosto na pristojne oblasti (člen 5 točka 4 in 5 taksnega zakona).

7.) Na pritožbe, ovadbe in predloge zadrug in zvez imajo oblastva te obve ščati o storjenih ukrepah (§ 147 pri nas veljavnega obrtnega reda).

Te predloge in zahteve smo stavili že v nekaterih naših resolucijah in spo menicah ter predlagali trgovinskemu, notranjemu in finančnemu ministrstvu in vztrajamo na teh do njih ugoditve.

II.

Zahteva po odpravi registra.

Ministrstvu financ

v Beogradu.

V Sloveniji in menda tudi v Hrvat ski ali sploh v prečanskih krajih se je uvedel register, v katerega naj sleherni na drobno točilec žganih pijač vpisuje nakup in razprodajo. To delo pa je jako nepotrebno in se splošno vprašuje, za

Centralna vinarna d. d.

V LJUBLJANI - Sp. Šiška, Frankopanska ul. 11

Telefon 2573.

Telefon 2.78.

opozarja cenj. obč nstvo na svoja zajamčeno pristna prvovrstna domača, štajerska in dolenska vina. Na zalogi pa ima tudi zajamčeno pristna dalmatinska vina lastne preše.

„Centralna vinarna“ kupuje v Dalmaciji le grozdje in preša sama, druga vina pa kupuje le od vinogradnikov.

Pridite in poskusite!

Niste obvezani, da tudi naročite!

kaj je prav za prav ta šikana nad gostilničarsko ali točilno obrtjo uvedena, ker nima prav nobenega smisla.

Žganje ni državni monopol, čemu torej register. Kontrolirano je žganje itak po finančnih organih brez registra od dneva, ko se prične kuhati ali peči in kolikorkrat koli menjava lastnika, do trenutka, ko izgine v konzumenta.

O tihotapljenju radi tega itak ne more biti nikakega govora, ako pa bi bila podana kje taka možnost, pa tudi register ne bi tega preprečil, je tedaj popolnoma iluzoren.

Vodstvo tega registra je za manj v pisanju izvežbane prava muka, zmote in diference pri vpisavanju so neizogibne, tudi radi razlik v merah, osušitev, eventualnega razlitja, pozabnost in drugih gubitkov. Vsaka zmota pa se že smatra za prestop in se nalagajo po nedolžnem neupravičene globe.

Na plenarni seji Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani zbrani zastopniki 31 zadrug z nad 3300 člani, moramo po lastnih izkušnjah konstatirati, da ni ta register ničesar drugega, kakor šikana za gostilničarje in točilce sploh, ker imajo tudi brez njega finančni organi popolno kontrolo, od kod se destilati dobivajo in ali je od njih plačana ali neplačana državna trošarina.

Za slobodno razpečavanje žganih pijač plačujemo točilne takse, je tedaj vsako nadležno poseganje in motenje v naših obratih nedopustno.

Ti registri v Srbiji sploh niso poznani in moramo že zaradi državljske ravnopravnosti zahtevati, da se isti tudi pri nas odpravijo, zato predlagamo: Finančno ministrstvo ukreni, da se vodenje opisanega registra po gostilniško-kavarniških obratih v splošnem odpravi in ukine.

III.

Za odpravo pavšaliranja takse na gostilniške goste.

Ministrstvu financ
v Beogradu.

S finančnim zakonom za leto 1927-28 je bila k tar. post. 34 pripomba 3 sklenjena sprememba v tem smislu, da se taksa po 20 para na vsak račun v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzionatih itd. ne pobira več po listkih, marveč naj plačujejo to takso prizadeži lastniki gori navedenih obrti pavšalno iz svojega žepa.

S to odredbo smo dobili v krajih, kjer je zavkazano pobiranje po 20 para od vsakega gosta po gostilnah, kavarnah itd. zopet novo ogromno breme, katerega smatramo za neupravičeno in nekaj izrednega, kar ne nosi nobena druga obrt.

Po prejšnjih določbah je bilo uveljavljeno, da so se računski listki poračunavali gostom, bodisi da so bili plačani pavšalno od gostilničarja ali po blokih, tako smo to davščino deloma ven-

darle prenašali na konzumente, to pravico pa se je s pravilnikom o finančnem zakonu enostavno ukinilo.

Za izračunavanje te takse pravi določba, naj se jemlje za osnovo število sedežev, potem velikost lokala, kraj, v katerem ali na katerem stoji lokal, koliko gostov povprečno zahaja v lokal in koliko gostov **utegne biti** pri vsem tem izmenoma v času, ko je lokal odprt.

Tako je nastalo, da za odmero tega pavšala ni absolutno nikake fiksne ali gotove podlage, marveč se zahteva in jemlje to davščino od nas samo na nekako uganko vedeža, koliko **utegne biti** posetnikov v času, ko so lokali odprti. Na ta **utegne biti** pa ne more nihče priseči, da bode dotično število posetnikov tudi resnično vseskozi odgovarjalo domnevi, katera velja kot baza za odmero te takse. Plačevati nam je tedaj to takso v prvo po številu sedežev, ne glede na to, ako so morda dan za dnevom prazni ali nezasedeni, nadalje po legi ali pripravnosti prostora ali kraja, na katerem se lokal nahaja. To dvojje je namreč naravnost predrzen vijak, ker zahteva odmero in plačilo takse zato, če ima kdo slučajno večji lokal, ki pa je morda komaj parkrat na leto na pol zaseden, drugače pa leto in dan prazen, ampak stoli so tu, te šteje kot goste pa plačaj. Ali pa lega obrata. Poznamo obrate, ki stoje na lepih prostorih, a vemo pa tudi dobro, da dela drugi obrat, ki ni na lepem prostoru, mnogo večje kupčije, kot pa oni na glavnem trgu, kljub lepemu kraju, na katerem se nahaja, ker taka dejstva povzročujejo nemalokrat razne okolnosti. Pa tudi po številu obiskovalcev ne smemo računati, kajti mnogokatera rodbina s 4, 6 ali tudi več člani poseti gostilno, plačnik računa pa je le en sam izmed njih. Po prejšnji odredbi se je plačalo za tak skupen račun 20 para, po sedanji odredbi pa lahko zahteva finančna oblast za vsakega družinskega poedinca, ki je sedel pri mizi, po 20 para, ker je odrejeno plačevati takso po številu obiskovalcev.

Dogajajo se tudi neprestano slučajji, da pride kdor si bodi po dvakrat ali trikrat na dan izpiti samo en kozarec vina ali čašo piva, ter na en grizljaj kruha, ali naj plačamo zanj vsakokrat po 20 para računске takse, ko je gost dal skupiti Din 1.50, 2 ali kvečjemu Din 3.—

Kadar naznamo pri davčni oblasti koliko rednih gostov dnevno prihaja, naletimo vedno na aroganco, da ako n. pr. zatrjujemo, da nimamo več kot 10 stalnih gostov, se noče temu verjeti, ter hoče vedeti, da jih mora biti najmanj 20 in s tem posili plačevalca še z enkrat tolikim številom tako, da se marsikomu zdi stvar že preneumna, se v uradu pridušati in ugovarjati, da stranka vznevoljena reče, no če vi bolje veste kot jaz, pa naj vaša velja in s tem ostane plačnik opečen za zmerom.

Bodimo pravični in pošteni ter vzemimo n. pr. trgovstvo, ki plačuje do 100 Din le 10 para računске takse, nadalje pa magari ako gre na tisoče le 20 para in tudi te lahko dene v račun.

Gospodje, prosimo Vas odgovora in pojasnenja, zakaj mora ravno obrtništvo gostilničarske stroke plačevati toliko davščin in toliko neupravičljivih taks in dajatev povsem iz lastnega žepa kot nobeden drugi stan v državi. Ali se zdi v interesu države, da gostilničarski stan propada kot še nikoli preje samo vsled pretiranih davščin in dajatev. Prehranjevalne razmere se podražuje vsled tega na nečuden način, obrtnik je postavljen s tem na tako minimalne in pičle dohodke, da se mu niti režijski troški ne krijejo, ker se sili vztrajati na postrežbi z niskimi cenami, dasi bi se morale cene vsem predmetom, ki jih ima gostilničar za prodajo, če nočemo biti uničeni — podvojiti.

Ali naj ne zadostuje že, da plačujemo davek od obrti, ki nam je po zakonu dodeljena, davek od dohodka te obrti, državno trošarino, pa še točilno takso zato, da smemo to obrt izvrševati, davek od prometa te obrti, davek od uslužbenstva, katerega porablamo v obrti, bolniško zavarovalne prispevke za uslužbenstvo, katerega zaposlujemo v obratu, državne, oblastne in občinske davščine od vseh predmetov, katere predelujemo za prehrano ljudstva. Davke in takse od slehernega inštrumenta, ako ga posedujemo in se ga hoče mirni, pošteni gost poslužiti v razvedrilo svojega bednega stanu. Od luči, od kurjave, od vode, niti zrak nam ne pride badava, ker moramo imeti v svrhu zračenja dragocene naprave, vse, vse je že po petkrat obdavčeno. In našim mogočnim in slavnim finančnim oblastvom vse to še ne zadostuje, da moramo tudi še od vsakega poedinega gosta, ki si išče prehrane v naših javnih lokalih, plačati še 20 para za to, da smemo njemu pokorno služiti in streči, se truditi in delati od ranega jutra do pozne noči.

To razmišljanje razburja vse gostilničarstvo nemalo, ter je bilo na današnjem shodu zastopnikov 31 zadrug gostilničarskih obrti, ki zastopajo nad 3300 članov podpisane Zveze, soglasno sklenjeno, podati visokemu naslovu predležečo spomenico z najodločnejšim zahtevkom, da se sprememba k 3 pripombi čl. 34 taksnega zakona, s katero je bilo določeno, da mora gostilničar od slehernega gosta, ki povzije še tako malenkost v gostilni ali kavarni, plačevati po 20 para atributa državi, — ukine in odpravi.

Ta določba je tako nemoralna, da nočemo zapisati primernega izraza, s čemer bi to odredbo zasluženo osvetlili.

Prosimo tedaj, ta naš apel spraviti pred finančno komisijo, ki naj pri prvi priliki sklepanja državnih proračunov to odredbo črta in razveljavi.

Strah za plačevanje oglednih komisijskih stroškov odpravljen.

10. oktoberski številki našega lista leta 1926 smo prinesli razpravo in ugovore, da bi morali gostilničarji za ogledovanje obratnih prostorov plačevati komisijske stroške, ker takega določila v pravilniku o gostilnah, kavarnah in drugih točilnicah ni bilo. Stvar pa je šla vedno le naprej in srezka poglavarstva so si hotela pomagati na ta način do svojih dijet, da so pozivala vse gostilničarstvo, da naj zaprosi za ogledovanje svojih lokalov, da se konstatira ali so urejeni po higijenskih in drugih tozadevnih predpisih. Zveza je svarila, da takih prošelj ne vlagati, ker se je s tem prosilec že obvezal za plačanje računa dotičnega komisijskega ogleda.

Ker pa se je zadeva le nadalje vrtela v rečenem smislu in ni bilo odnehanja, je podala Zveza dne 17. decembra 1926 velikemu županu ljubljanske oblasti protest proti plačevanju takih oglednih stroškov in prepis tega protesta se je poslal tudi ministrstvu za notranje zadeve. Pritožba se je glasila:

Gostilničarske zadruga članice podpisane Zveze pošiljajo pritožbe, da so v nekaterih krajih odredili srezki poglavarji iztirjavanje oglednih stroškov za opravke, katere imajo oblastva po členu 100 pravilnika o gostilnah in drugih točilnicah z dne 15. junija 1925 U. br. 2339 vršiti.

V rečenem pravilniku pa nikoli nikjer ni ugotovljeno, da se imajo ti uradni poslovi vršiti na stroške obstoječih obrti, le kjer se nanašajo na ustanovitve novih obratovalnic ali točilnic, se imajo vršiti komisijski ogledi ob prosilčevih stroških, nikakor pa ne kontrolni opravki glede higijenskih predpisov in drugih pripravnostnih odredb že obstoječih gostilnic, obratovalnic in lokalov redne gostilničarske obrti. Ker troški takih opravkov po obstoječih predpisih nikakor ne morejo zadeti strank, ki se itak že od samih dajatev plačil, davščin in taks skoraj da več ne spoznajo, je zašumelo ogorčenje vse vprek in rastejo upori proti tem zahtevam vehementno in je prinesel razpravo v tem dejstvu tudi strokovni list Gostilničar z dne 20. oktobra t. l. št. 10 pod rubriko »Daj, daj in zopet daj«, katerega si v blagohotno informacijo dovoljujemo v prilogi predložiti.

Opozarjamo pri tej priliki, da se ta zahteva ne stavi povsod, le nekatera srezka poglavarstva si drznejo ta zopetna nova bremena gostilničarski obrti natvezati in se poslužujejo pri tem starega avstrijskega zakona iz leta 1854, proti čemur moramo seveda iz gospodarstvenega stališča v obrambo škodovanja gostilničarske obrti, katera danes itak že ječi pod neznosno težo vseh bremen, ki se na to obrt nalagajo

in jej preti neizogiben pogin, resno protestirati.

Ako bi bilo zakonodajalcu z ustvaritvijo pravilnika o gostilničarski stroki na tem, ustvariti oblastvom za njih izvrševanja tozadevnih predpisov tudi še posebne dohodke, bi take določbe tudi v te predpise uvrstil in bi nikakor ne bilo treba mu iti brskat avstrijskega državnega zakonika št. 169 in iskati dotične ministrske naredbe z dne 3. julija 1854.

Oblastvom je predpisano najmanj enkrat na 3 mesece izvršiti občni pregled vseh gostilen v dotičnem kraju ali srezu. Kam naj pride gostilničarstvo, ako bi moralo po 4krat na leto plačevati ta ogledovanja, šibkejši obrati bi morali prav gotovo iti v najkrajšem času v nič. Tako postopanje bi bilo naravnost nasilno odjemanje zasebnega premoženja državljanov.

Oblastva lahko podredijo take ogledne enostavno kontrolnim varstvenim organom in stavijo nato pismeno svoje zahteve glede izvršb in poprav eventualno najdenih nedostatkov, ni pa potrebno zato bog si ga zna kake komisije, ki naj potuje iz kraja v kraj. Ako pa se noče teh opravkov vršiti na tak enostavnejši način, pa naj nosi trošek država sama, ki to odreja in katera odredba ne meri le na interes prizadetega obrtnika, marveč je to splošni higijenski interes ljudstva, naj gre torej tudi trošek izvrševanja takih odredb na splošni državljanski račun.

Z ozirom na dosego pomirjenja v tej zadevi prosimo gospoda Velikega župana, da izda oblastvom navodila, da srezka poglavarstva niso upravičena terjati od lastnikov obstoječih starih gostilničarskih obratov kake odškodnine za pregledovanje lokalov, kakršno predpisuje člen 100 pravil. o gostilnah, kavarnah in drugih obratih in tudi naredba ministrstva narodnega zdravja z dne 16. julija 1919 št. 12951.

Na to pritožbo ni bilo več mesecev nikakega rešenja, in se je pri Velikem županstvu v zadevi osebno interveniralo, ondi pa smo dobili odgovor, da se je informiralo pri ministrstvu notranjih zadev z vprašanjem kako v tem pogledu postopati, ni pa še nikakršne rešitve. Rešitev pa je prišla s pravilnikom o spremembah in dopolnitvah z dne 28. novembra 1927 U. br. 4830 razglašeni v Službenih novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca dne 9. decembra 1927 št. 280-LXXVI. Uradni list ljublj. in mariborske oblasti št. 1 z dne 3. januarja 1928. Tu stoji v členu 100 točka 4 do besedno sledeča določba: Občni pregled iz točke 2. tega člena vršita uradoma brez pravice do plačila stroškov (dnevnic) upravnopolicijski (politični) uradnik in državni zdravnik, ki ju odredi pristojni predstavnik upravno policijskega (političnega) oblastva.

Za bodoče je torej ta strah odpravljen. Kaj pa za tiste, ki so za take ogledne stroške že plačali. K temu piše Go-

stioničarski glasnik v Beogradu pod naslovom »Niste dolžni plačati« sledeče: Iz nekoliko krajev Vojvodine in Hrvatske prihajajo k nam pritožbe, da oblastni organi ob priliki pregleda obratov za razvrščenje po novem pravilniku jemljejo od gostilničarjev dnevnic za članice komisij. Te komisije zaračunajo si po 30 dnevnic v enem mestu, za vsakega člana komisije, samo za eden dan, tako da pride na posameznega gostilničarja za plačati za štiričlansko komisijo po Din. 400.— ako bi šlo to dalje, bi zneslo to nekoliko desetih milijonov dinarjev. V tej zadevi se je podala delegacija iz dotičnih krajev k načelniku inšpektorkega oddelka ministrstva notranjih del in ta je bil začuden nad tem postopanjem in je tej delegaciji izjavil:

V pravilniku je izrečno naznačeno, da se ta razvrščavanja vršijo po službenih dolžnostih, tedaj brezplačno. Ne morete plačati te dnevnic, ali ako se vam s silo zahteva plačilo, vzemite potrdilo o plačanem znesku in tožite dotičnega uradnika pri sodišču.

Torej ne plačajte nikomur dnevnic za razmetavanje in ogledovanje vaših lokalov. Tako je velela najmerodajnejša oseba iz ministrstva notranjih del, koja je celo sestavljala ta pravilnik. Za one pa, ki so to dosedaj že nepravilno plačali velja, da lahko tožijo krivca pri sodišču. Tako je enkrat zadeva pojasnjena, kajti neprenehoma smo dobivali vprašanja, kaj je s temi plačili, ki se zahtevajo za ogledovanje naših rednih gostilničarskih obratov, smo pri tistih prilikah zdržema povdarjali, da za take ogledovalne komisije ni nikakih plačil, ampak le tedaj, kadar gre za ustanovitev novih točilnic, bodisi potem rednih gostilen ali onih po členu 82 pravilnika.

Isto tako je z dejstvom, da finančno kontrolni organi tu pa tam naznanjajo strankam, da morajo do tega in tega časa spraviti svoje obrate v sklad z določbami pravilnika, se nanašajo vse te opazke le na one točilce, ki so po členu 82 dobili svoje točilne pravice in morajo po teh predpisih lokale imeti prirejene. Za gostilničarsko obrt, koder se izvršuje že po prejšnjih zakonih dobljenih pravicah in predpisih vsaj do leta 1923 ni nikakih zahtev razen onih, katere so ogledne komisije, ki so lokale že pregledovale ob času pregledovanja našle, da se morajo dotičnim zahtevam analogno urediti, pripraviti, oziroma takrat rečenim predpisom ustrezno izpeljati. —

Dopisi.

Šikane I. V januarju se je razglašalo, da mora prinesiti gostilničar na finančno stražnico ali pisarno 1. Koncesijsko listino, 2. Potrdilo o koncesijskem ogledu o sposobnosti lokalov in 3. načrt obratovalnih lokalov z označbo njih dolžine, širine in višine.

Preglednik fin. straže sprejme vse te spise, pobuli vanje svoje uradne oči, malo pokima, stresa z glavo, naposled pa reče milostno: »Je v redu!« S tem je ceremonija končana in moreš oditi.

Vse to se ponavlja leto za letom, četudi imajo v uradu natančno zapisan datum in številko koncesije, in komis. ogleda; pa tudi do pičice natančno imajo popisane vse obratne lokale z vsemi dimenzijami vred. Človek z navadnimi možgani bi mislil, da ta zapisek zadostuje enkrat za vselej, dokler se v tem ali onem ni izvršila kaka izprememba, ki bi jo moral vsakdo — makari pod kaznijo — pravočasno naznaniti. Iz navedenega pa je razvidno, da temu ni tako. Poiskati si moraš v svoji skrinji koncesijo, raz stene moraš sneti tablo, v kateri imaš pod steklom vsled predpisa na vidnem gostilniškem prostoru obešeno potrdilo o navedenem ogledu, vzeti iz nje dotično listino ali pa nesti tja kar celo tablo. Potem pa po pošet in zmeriti moraš nanovo vse prostore, kakor zahteva ta predpis. Morda so se prostori vsled januarskega mraza vendarle za par milimetrov skrčili, ali če si imel kaj gostov, vsled toplote, razširili. To namreč je silno važno. Za to proceduro in za pot do urada tja in nazaj porabiš, zlasti če moraš zaradi strank v uradu še čakati, najmanj dve uri ako ne več. Če bi kaj takega zahteval gospodar od svojega uslužbenca, bi se reklo, da je to »šikana«, v tem slučaju pa je le »točno izvrševanje službenih predpisov«. Pa recite, da to ni za »počt od smeha ali od jeze.

Šikana II. Vsak gostilničar, ki toči tudi žganje, je primoran voditi o tem poseben »register«. V ta register mora vpisati vsako količino, ki si jo je nabavil. Do sem je stvar v redu. Toda dalje. Ker iz balona n. pr. ne moreš natakati »štamprov«, si ga odliješ v manjšo, recimo v litrsko steklenico. Ko si jo prodal, moraš vpisati v ta register tudi to. Ti vpisi se ponavljajo toliko časa, dokler ni izpraznjen omenjeni balon. Čemu? Težko je odgovoriti na to vprašanje. Zaradi kake kontrole morda? Pa menda vendar ne. Saj to ni nikaka kontrola, vsaj po naši »tumasti butici« ne. Da ima pa gostilničar še več posla in potov, zahteva najnovejša odredba, da se mora register nositi fin. straži v vlogled in sicer vsako četrtletje, in to je že III. šikana.

Književnost.

»Naše gorice«, glasilo Vinarskega društva v Mariboru. 2. številka. Urednik A. Žmavc.

Tokrat je izšlo glasilo na 4 tiskovnih polah, kar utemeljuje urednik popolnoma pravilno s tem, da imata zdaj pozimi dovolj časa pisatelj in bralec. Članki so prav primerno izbrani, tudi več slik krasi to številko. Posebno opozarjamo na članke: »Šmarnica in nje precepljanje na stalnem mestu«, »Vlečljivost«, »Izkušnje o uporabi žveplenoapnene brozge, nosprasa itd.« i. dr. »Naše gorice« so naprednemu vinogradniku neobhodno potreben časopis, ki ga naj nihče ne zamudi naročiti, kdor ga še nima. Pro-

spekt z vsemi pogoji pošlje na zahtevo upravništvo »Naših goric« na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

UMNO KLEZARSTVO

Spisal FR. GOMBAC, kletarski nadzornik v pokoj. II. pomnožena in popravljena izdaja.

Izšla je nova lična knjižica, ki podaja na 80 straneh v najpoljudnejši obliki z mnogimi slikami kratke in lahko umljive nauke, neobhodno potrebne za slehernega vinorejca, vinskega trgovca in gostilničarja, ter je že v predgovoru zadosti povedano, da kdor svoje blago pravilno spravlja in ga po tu podanih kratkih navodilih skrbno neguje ter gleda zlasti na red in čistoto ne bo imel nikoli sitnosti s svojim vinom in tudi s kupci nikalih neprilik. Dobiva se pri Kmetijskih tiskovnih zadrugi ali pa pri Zvezi gostilničarskih zadrug v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 16, cena Din 20.—

LIKERJE:

Medicinalni cognac

Jajčni cognac

Rum

Jamajka - rum

Pelinkovec

Slivovko

Tropinovec

Sadjevec

Brinjevec

Vermut vino

Malinovec in neoslajen

Malinov sok (Succus)

Rumosol

Špirit

v najboljši kakovosti in po najnižji ceni priporoča

»ALKO«

družba s. o. z.

Ljubljana, Kolizej

Nakup

zlata, srebra, platine, srebrnih kron in zlatega denarja

Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana VII. Sv. Jerneja c. 8.

Najboljši v materialu in konstrukciji so:

šivalni stroji in kolesa znamke »Grützner« in »Adler« za dom obrt in industrijo. — Pletilni »Dubied«, pisalni »Urania«, le pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Na obroke!

Poduk vezenja brezplačen!

Kupujte le pri tvrdkah, ki inserirajo v našem glasilu!

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA

Durajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

ZAMAŠKE

vseh vrst

od d a j a

Ljubljanska Industrija probkovih zamaškov

JELAČIN & KOMP.

LJUBLJANA

Z vsemi v špecerijsko in delkatesno stroko spadajočimi potrebčinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

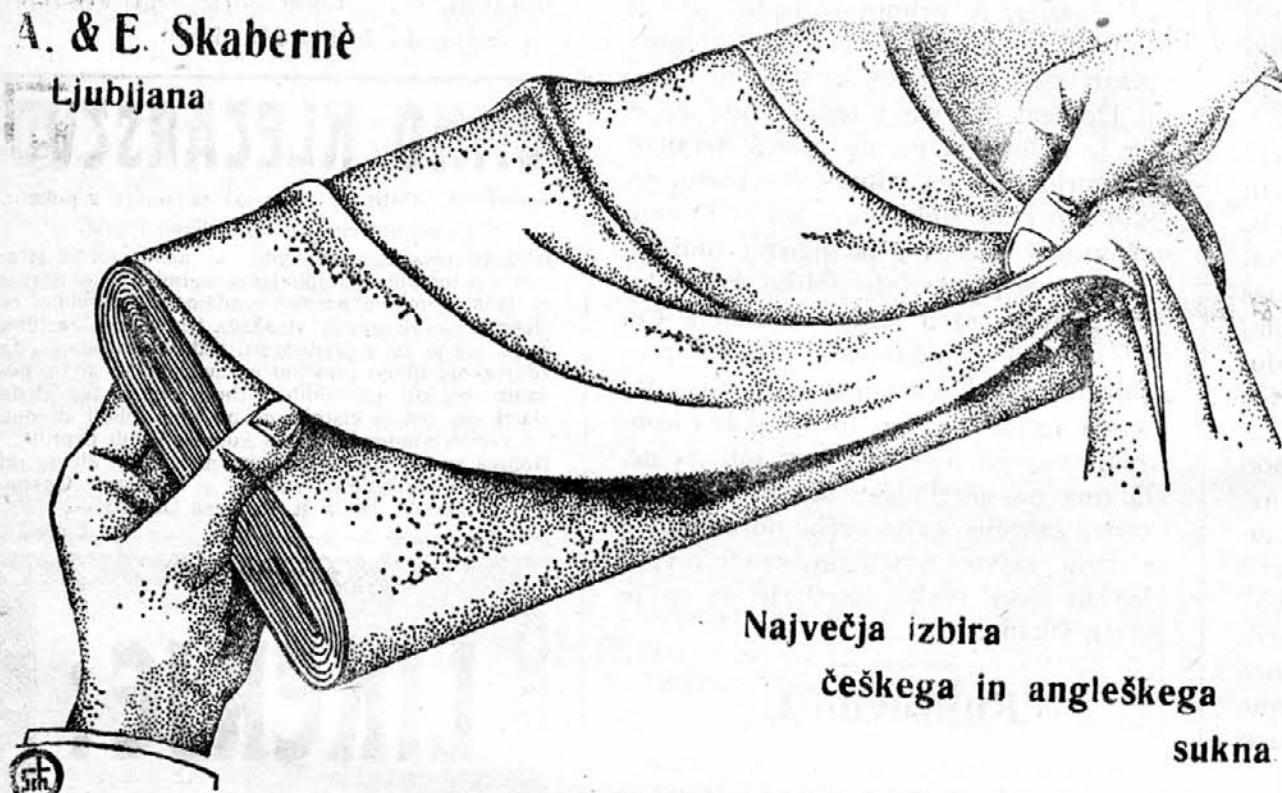
T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprodajarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Največja izbira
češkega in angleškega
sukna

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruga v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 16

posreduje brezplačno
za vse službo iščočim

: v gostilničarskem obrtu :
Gospodarji iz Ljubljane plačajo 1 Din.
z dežele 4 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!

Proda se vino

vpraša se

Sp. Šiška, Sv. Jerneja c. 8.
pri Augustin.

Jedilno orodje

navadno in alpaca, voščeno
platno za na mize, šifone,
klote, čipke, vezentno, tapet-
niške žnore, nogavice za
dame in gospode se kupi
najugodnejše le pri:

Josip Petelin, Ljubljana

bizu Prešernovega spomenika ob vodi.

TOVARNA KISA

Jernej Jelenič

Ljubljana, Stara pot št. 1
(poleg Leonišča)

priporoča svo, priznana dobri

»MAJARONČKOV« špíritov in vinski kis
ter prvovrsten kis za vlaganje sočivja.

Ustanovljena leta 1886.

Telefon št. 2578.

ZAVESE

V VELIKI IZBIRI

A. & E. SKABERNE

MALINOVEC

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, kakor tudi neoslajen malinov sok (Succus), prodaja v vsaki množini po zmernih cenah

(vornica)

„ALKO“ družba z o. z. Ljubljana, Kolizej

JEDILNO ORODJE

oprave za hotele, restavracije, kavarne, bare, sanatorije in gospodinjstvo.

ALPAKA SREBRO

Proizvodi svetovne tovarne „Sandrik“ d. d. tvornice srebrnine in kovinskih predmetov Dolne Hamry (SR).

NOVOST! Rje prosto jedilno orodje. Snaženje nepotrebno.

Prodaja in razpošilja za Jugoslavijo:

SREČKO PODGORNIK, Maribor

Zahtevajte vzorce in cenike!

Majširova ul. 3.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
FR. KOLLMANN, Ljubljana
dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerno. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič
sodarski mojster v Ljubljani, Tmovo, Kolesarjska ulica števil. 18.

Pristni in pravi
KAVČIČEV

**RASTLINSKI
ŽELODČNI
LIKER**

znan in preizkušen kot zanesljivo domače zdravilo že nad 20 let izdeluje in dobavlja

EDINO LE

Razlinska destilacija „FLORIAN“
(izdelovalec Edmund Kavčič)
družba z o. z.

v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z originalnim podpisom:

Za pristnost jamči

Edmund Kavčič

Varujte se ponaredb, ki se prodajajo namesto pristnega

Kavčičevega »FLORIANA«

Raznovrstno mineralno vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,
„ Styria vrelec,
„ Donati vrelec,
Radinski zdravilni vrelec,
Giesshübelsko slatino,
Preblausko slatino
Gleichenberški Emin vrelec,
Gleichenberški Konstantin vrelec,
Karlovovarski mlinski vrelec,
Nieder Selters,
Franc Jožefovo grenko vodo,
Hunyadi Janos grenko vodo,
Gubersko srebrenico

priporoča:

A. Šarabon, Ljubljana.

veletrgovina spacerskega blaga in glavna zaloga domačih in inozemskih mineralnih vod.

Ceniki na razpolago!

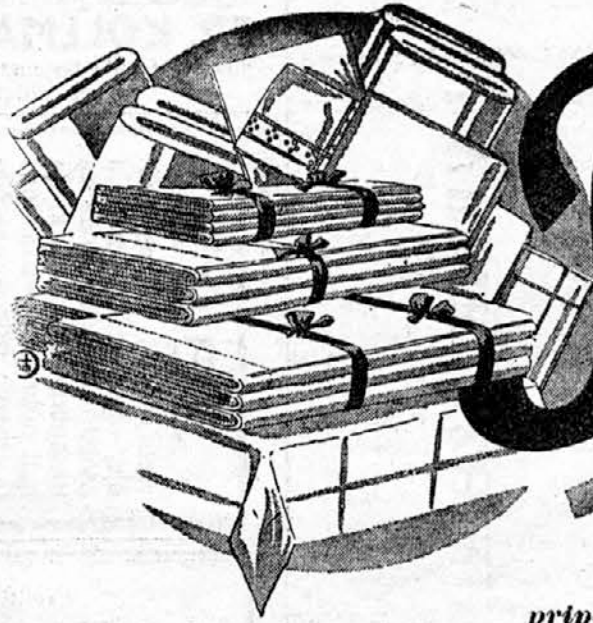
V zalogi je tudi najboljša francoska galarta za čiščenje vina po zelo nizki ceni.

Vinska trgovina in restavracija

Peter Stepič, Sp. Siška 256.

prilporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo
zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istr-
skih in štajerskih vinskih goric. **Telef. št. 262.**

Posteljno in namizno perilo

prilporoča.

**A. & E. Skaberne
Ljubljana**

STOLARNA V SODRAŽICI

PRIPOROČA BOGATO IZBIRO RAZNIH CENENIH STOLOV ZA GO.
STILNE, KAVARNE, DRUŠTVENE DVORANE ITD. NADALJE ZAKLOP-
NE STOLE IN MIZE, RAZTEZNE NASLANJAČE S PLATNOM, STOJALA
ZA CVETLICE I. T. D.

6 GOSTILNIŠKIH MIZ IN 24 STOLOV DIN 1332.—
CENIKI NA RAZPOLAGO!

I. slovenska tovarna mineralnih voda, sodavice itd.

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

prilporoča :

sodavico, pokalice, naravni malnov in
citronov sok, nadalje izborne sadne pljače v
patentnih steklenicah: jagodovec, nektar, kri-
stalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje

Ob 40 letnici svojega obstoja prilporoča veletrg. **ANDREJ MEJAČ** v Komendi pri Kamniku
svojo veliko zalogo raznovrstnih, priznanih dobrih

VIN

katera se stavijo z lastno priliko na dom, ali razpošiljajo franko po železnici na postajo kupca!

Glavna zaloga rudninske vode

In veletrgovina špecerljskega blaga

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

nudi po najugodnejših cenah:

Rogaški Tempel vrelo, Styria in Donat vrelo, Radenski zdravilni vrelo
in razne druge domače in inozemske rudninske zdravilne vode.

Zahtevajte cenik!

Ustanovljeno 1888.

Točna postrežba!

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani

(Spodnja Siška)

prilporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne olme, ki so kot živinska krma zelo prilporočljive.